

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994 του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2018 για την τροποποίηση της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, που προσαρτάται στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 του Συμβουλίου».

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με το παρόν νομοσχέδιο κυρώνεται και η ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η με αριθμό 2018/994 (L 178), 13-07-2018 Απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, που προσαρτάται στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 του Συμβουλίου.

Η σχετική νομοθετική πρωτοβουλία αναλήφθηκε έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 223 παράγραφος 1, τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ιδίως το άρθρο 106α παράγραφος 1, καθώς και το σχετικό σχέδιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης, η πρωτοβουλία αυτή ολοκληρώθηκε κατόπιν διαβίβασης του σχετικού σχεδίου νομοθετικής πράξης στα Εθνικά Κοινοβούλια, μετά από την έγκριση από 04-07-2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και αφού είχε αποφασίσει το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία.

Η πράξη περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία (εκλογική πράξη), που προσαρτάται στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ (L 278 της 08-10-1976) τέθηκε αρχικά σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 1978, και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ (ΕΕL 283 της 21.10.2002), η οποία κυρώθηκε και ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 3216/30-12-2003 (Α' 312) «Κύρωση της απόφασης του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 2002 και της 23ης Σεπτεμβρίου 2002 για την τροποποίηση της πράξης περί άμεσης και καθολικής ψηφοφορίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

με άμεση, καθολική ψηφοφορία, η οποία είναι προσαρτημένη στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ».

Ήδη στο προοίμιο της κυρούμενης απόφασης 2018/994 της 13-07-2018 (L 178) του Συμβουλίου, αναφέρονται επιγραμματικά οι σκοποί, που υπηρετεί η παρούσα τροποποίηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας ως προς το θέμα των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεούται να θεσπίζει τις διατάξεις, που απαιτούνται για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία. Η διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας και η πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες κρίνονται ως σημαντικές για την αύξηση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και για την εξασφάλιση σημαντικού ποσοστού συμμετοχής στις εκλογές, και είναι συναφώς επιθυμητό να ενημερώνονται οι πολίτες της Ένωσης αρκετά πριν τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σχετικά με τους υποψηφίους των εν λόγω εκλογών και σχετικά με τη διασύνδεση των εθνικών πολιτικών κομμάτων με ομόλογα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των ψηφοφόρων στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες, που παρέχουν οι τεχνολογικές εξελίξεις, τα κράτη-μέλη θα μπορούσαν να προβλέπουν τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, για ψηφοφορία εκ των προτέρων, δι' αλληλογραφίας, καθώς και με ηλεκτρονικά και διαδικτυακά μέσα, διασφαλίζοντας παράλληλα, ιδίως την αξιοπιστία του αποτελέσματος, το μυστικό χαρακτήρα της ψηφοφορίας και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στο δημοκρατικό βίο της, ιδίως μέσω της ψήφου τους ή της θέσης υποψηφιότητάς τους στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα κράτη-μέλη ενθαρρύνονται, επίσης, να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να επιτρέπουν στους πολίτες τους, που διαμένουν σε τρίτες χώρες, να ψηφίζουν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Περαιτέρω σε επίπεδο δομής και διάρθρωσης, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελείται από δύο άρθρα, το άρθρο πρώτο, που αποτελεί την κύρωση και ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Απόφασης 2018/994 (ΕΕ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου και περιλαμβάνει το πλήρες μεταφρασμένο κείμενο της κυρούμενης και ενσωματούμενης στο εθνικό δίκαιο ανωτέρω Απόφασης του Συμβουλίου, και από το

άρθρο δεύτερο, το οποίο ως τελική διάταξη ορίζει το χρονικό σημείο έναρξης ισχύος του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Με την κυρούμενη απόφαση του Συμβουλίου, που περιλαμβάνεται με την επίσημη μετάφρασή της στο άρθρο 1 του προτεινόμενου νομοσχεδίου, επιτυγχάνεται η τροποποίηση της παλαιότερης σχετικής με τις ευρωεκλογές ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε ορισμένες παραγράφους (1, 4 και 9) του άρθρου 1 αυτής (Απόφαση 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ - ΕΕL 283 της 21.10.2002 - η οποία κυρώθηκε και ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 3216/2003 και η οποία είχε τροποποιήσει την Απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ (No L 278 της 08-10-1976).

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο Πρώτο

1. Παράγραφος 1 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της κυρούμενης απόφασης αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 1 της Απόφασης 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ της 25-06-2002 και 23-09-2002, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3216/2003.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 του νέου άρθρου αυτού, ορίζεται ότι σε κάθε κράτος-μέλος τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται ως αντιπρόσωποι των πολιτών της Ένωσης με αναλογικό σύστημα, βάσει ψηφοδελτίων συνδυασμών ή βάσει ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτιμήσεων. Προστίθεται με την παράγραφο αυτή η διατύπωση ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται ως αντιπρόσωποι των πολιτών της Ένωσης, ακριβώς για να τονιστεί το γεγονός της σχέσης σύνδεσης και δημοκρατικής νομιμοποίησης μεταξύ των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εκλογέων-πολιτών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποκλεισμένης πάντως της επιτακτικής εντολής (άρθρο 4 παρ. 1 εδάφιο β' απόφασης 76/787 Συμβουλίου, L 278 08-10-1976, όπως κυρώθηκε με το

ν. 945/1979, Α'/170), δηλαδή οι Ευρωβουλευτές ψηφίζουν ελεύθερα κατά την κρίση τους, χωρίς να υπόκεινται σε οδηγίες και κατευθύνσεις οποιουδήποτε τύπου και προέλευσης. Επαναλαμβάνεται, σε σχέση με την παλιότερη νομοθεσία (άρθρο 1 παρ. 2, υποπαράγραφος 1 της Απόφασης του Συμβουλίου της 25-06-2002 και 23-09-2002/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ), ο ορισμός του συστήματος εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως αναλογικού, ώστε να αντιπροσωπεύονται σε αυτό όλες, κατά το δυνατόν, οι πολιτικές δυνάμεις και τάσεις και να υλοποιείται σχετικά και όσο το δυνατό πιο πιστά η βούληση των εκλογέων-πολιτών της Ένωσης. Επαναλαμβάνεται, επίσης, αυτούσια σε σχέση με την προηγούμενη νομοθεσία (άρθρο 1 παρ. 2, υποπαράγραφος 1 της Απόφασης του Συμβουλίου της 25-06-2002 και 23-09-2002/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ), η διατύπωση ότι η εκλογή μπορεί να γίνεται βάσει ψηφοδελτίων συνδυασμών ή βάσει ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτιμήσεων, ενώ επίσης στην παράγραφο 2 επαναλαμβάνεται αυτούσια (άρθρο 1 παρ. 2, υποπαράγραφος 2 της Απόφασης του Συμβουλίου της 25-06-2002 και 23-09-2002/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ) η διατύπωση ότι τα κράτη-μέλη μπορούν να επιτρέψουν σύστημα προτιμησησιακής ψήφου, σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζουν.

Στην τρίτη παράγραφο ορίζονται οι γενικές αρχές διεξαγωγής των εκλογών με βάση τις αρχές της άμεσης (δηλαδή της εκλογής ευθέως από τους πολίτες των κρατών-μελών και όχι μέσω εκλεκτόρων), καθολικής (δηλαδή της εκλογής από όλους τους πολίτες, που συγκεντρώνουν τις σχετικές προϋποθέσεις του νόμου), ελεύθερης και μυστικής ψηφοφορίας, επαναλαμβάνοντας, επίσης, αυτούσια τη διατύπωση της υποπαραγράφου 3 της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της Απόφασης 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ της 25-06-2002 και 23-09-2002 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παράγραφος 2 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Το άρθρο 3 της Απόφασης 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ της 25-06-2002 και 23-09-2002, όπως κυρώθηκε με βάση το άρθρο πρώτο του ν. 3216/2003, αντικαθίσταται με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 1 της κυρούμενης Απόφασης του Συμβουλίου και λαμβάνει εκ νέου αρίθμηση ως άρθρο 3.

Ειδικότερα:

Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη μπορούν να θεσπίζουν κατώτατο όριο για την κατανομή των εδρών, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει, σε εθνικό επίπεδο, το 5% των εκπεφρασμένων ψήφων. Η

διάταξη αυτή επαναλαμβάνει τη σχετική πρόβλεψη της υποπαραγράφου 2α της παραγράφου 3 του άρθρου 1 της Απόφασης 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ της 25-06-2002 και 23-09-2002 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη, στα οποία χρησιμοποιείται το σύστημα ψηφοδελτίων συνδυασμών, καθορίζουν υποχρεωτικά κατώτατο όριο για τη συμμετοχή στην κατανομή των εδρών για εκλογικές περιφέρειες, που περιλαμβάνουν περισσότερες από 35 έδρες, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 2% ούτε να υπερβαίνει το 5% των έγκυρων ψήφων στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια, συμπεριλαμβανομένων των κρατών-μελών ενιαίας εκλογικής περιφέρειας.

Στην τρίτη παράγραφο του άρθρου ορίζεται η υποχρέωση των κρατών-μελών να λάβουν τα αναγκαία μέτρα συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο της ανωτέρω παραγράφου 2 εγκαίρως πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οποίες θα ακολουθήσουν τις πρώτες εκλογές, που θα διεξαχθούν μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994 του Συμβουλίου, που κυρώνεται με το παρόν σχέδιο νόμου.

Επισημαίνεται σχετικά ότι η εθνική νομοθεσία, δεδομένου τού ότι η Ελλάδα διαθέτει λιγότερες από 35 έδρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οπότε εμπίπτει στην παράγραφο 1 και όχι στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, με το άρθρο 7 του ν. 2196/1994 και πλέον με το άρθρο 6 του ν. 4255/2014 (Α' 89) περιέχει ήδη διάταξη, που ορίζει σχετικά ότι κόμμα ή συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων που δεν συγκέντρωσε ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με το τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν σε ολόκληρη την Επικράτεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί συνεργαζόμενων κομμάτων, δε δικαιούται έδρα μέλους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Επομένως, το εθνικό δίκαιο τελεί ήδη σε αρμονία με τη σχετική προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση της Απόφασης του Συμβουλίου, και επομένως επιτυγχάνει να συγκεράσει αφενός την επιδίωξη της κατά το δυνατόν γνήσιας αποτύπωσης της βούλησης του εκλογικού σώματος και αφετέρου της αποφυγής κατακερματισμού των αντιπροσωπευτικών πολιτικών δυνάμεων.

Παράγραφος 3 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Παρεμβάλλεται και θεσπίζεται καταρχάς το άρθρο 3Α, στο οποίο ορίζεται ότι όταν οι εθνικές διατάξεις ορίζουν προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων για την εκλογή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η εν λόγω ημερομηνία είναι τουλάχιστον τρεις εβδομάδες πριν από την ημερομηνία που ορίζεται από το οικείο κράτος-μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 της 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20-09-1976 του Συμβουλίου, για τη διεξαγωγή των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στο εθνικό δίκαιο η προθεσμία για την πρόταση υποψηφίων για τις Ευρωεκλογές μέσω των κομμάτων ή των συνεργαζομένων κομμάτων (άρθρο 3 παρ. 1 και 7 ν. 4255/2014, σε συνδυασμό κατά παραπομπή με το άρθρο 34 παρ. 5 Π.Δ 26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 του ν. 4239/2014) ορίζεται στις 12 ημέρες το αργότερο μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, δηλαδή μετά την έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος (άρθρο 1 παρ. 3 ν. 4255/2014) περί διεξαγωγής των εκλογών για το Ευρωκοινοβούλιο, το οποίο (Διάταγμα) και αυτό πρέπει να εκδίδεται το αργότερο τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της καθορισμένης ψηφοφορίας.

Επομένως, κρίνεται ως ασφαλές για την Ελλάδα (βλ. σχετικά και άρθρο 9 παρ. 1 περ. δ' ν. 4255/2014) που παραπέμπει ως προς τον υπολογισμό των προθεσμιών στο άρθρο 128 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) η έκδοση και η δημοσίευση στο ΦΕΚ του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος για την προκήρυξη των Ευρωεκλογών, να απέχει τουλάχιστον τριάντα τέσσερις (34) ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, ώστε η εθνική νομοθεσία να μη συγκρούεται εν προκειμένω με την ενωσιακή και ώστε να καταλείπεται επαρκές χρονικό διάστημα στους ψηφοφόρους να γνωρίσουν τα πρόσωπα των υποψηφίων και τις προγραμματικές τους απόψεις, και επομένως να ψηφίζουν με επαρκή ενημέρωση και επίγνωση.

Θεσπίζεται, επίσης, και παρεμβάλλεται, με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 της κυρούμενης Απόφασης του Συμβουλίου, εκτός από το ανωτέρω άρθρο 3Α , νέο άρθρο 3Β, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα για τα κράτη-μέλη να επιτρέπουν να αναγράφεται στα ψηφοδέλτια το όνομα του ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος, με το οποίο συνδέεται το εθνικό πολιτικό κόμμα ή συγκεκριμένος υποψήφιος ή να απεικονίζεται σε αυτά ο σχετικός λογότυπος.

Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται να τονιστεί ο πολιτικός και ιδεολογικός δεσμός μεταξύ εθνικών πολιτικών κομμάτων και ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Πάντως, στην εθνική νομοθεσία ήδη προβλέπεται (άρθρο 4, παρ. 1, εδάφιο δ' ν. 4255/2014) η δυνατότητα αυτή, δηλαδή στα ψηφοδέλτια να επιτρέπεται να αναγράφονται πριν από το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων, το έμβλημα και το όνομα του ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος, με το οποίο κάθε συνδυασμός συνδέεται.

Παράγραφος 4 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Θεσπίζεται και παρεμβάλλεται νέο άρθρο 4Α, όπου ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα για ψηφοφορία εκ των προτέρων, δι' αλληλογραφίας, αλλά και με ηλεκτρονικά και διαδικτυακά μέσα, στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, θεσπίζουν μέτρα επαρκή, ώστε να διασφαλίζονται ιδίως η αξιοπιστία του αποτελέσματος, ο μυστικός χαρακτήρας της ψηφοφορίας και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης.

Μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί σχετική εθνική νομοθεσία ως προς τα ανωτέρω θέματα, αλλά παρέχεται η δυνατότητα με την προτεινόμενη ρύθμιση στον εθνικό νομοθέτη να εισάγει τη δυνατότητα επιστολικής, ηλεκτρονικής και διαδικτυακής ψήφου με λήψη όμως σχετικής πρόνοιας για διασφάλιση της μυστικότητας της ψηφοφορίας, της αξιοπιστίας του αποτελέσματος και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ώστε να αυξηθεί η δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών της Ένωσης στην ψηφοφορία για τις ευρωεκλογές, ακόμα και στην περίπτωση που αυτοί είτε βρίσκονται μακριά από τον τόπο ψηφοφορίας κατά την ημέρα των ευρωεκλογών είτε για άλλους λόγους (κατάσταση υγείας, προχωρημένη ηλικία) δεν μπορούν να μεταβούν αυτοπρόσωπα στον τόπο ψηφοφορίας.

Παράγραφος 5 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Το άρθρο 9 της Απόφασης 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ της 25-06-2002 και 23-09-2002, όπως κυρώθηκε με βάση το άρθρο πρώτο του ν. 3216/-2003, αντικαθίσταται.

Με τη νέα προτεινόμενη ρύθμιση, στην πρώτη παράγραφο ορίζεται ότι κανείς δεν μπορεί να ψηφίσει περισσότερες από μία φορά κατά την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [κατ' επανάληψη της σχετικής ρύθμισης του άρθρου 8 της απόφασης 76/787 του Συμβουλίου, L 278 08-10-1976, καθώς και του άρθρου 4 παρ. 1 εδάφιο β' της 93/109/ΕΚ Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ 329 της 30-12-1993)], και στη δεύτερη παράγραφο ότι τα κράτη-μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η διπλή ψηφοφορία (διπλοψηφία) στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές.

Σε επίπεδο εθνικού δικαίου ήδη υπάρχει σχετική ρύθμιση για τον ποινικό κολασμό των προσώπων, τα οποία θα ψηφίσουν δύο φορές, σε ένα πλαίσιο αναλογικότητας και επιδίωξης αποτροπής στο μέλλον τέτοιων αξιόποινων συμπεριφορών (άρθρο 9 παρ. 1 εδάφιο β' ν. 4255/2014, που παραπέμπει σχετικά στις ποινικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών στο Ελληνικό Κοινοβούλιο (π.δ 26/2012)). Στη νομοθεσία αυτή (άρθρο 113 παράγραφος 2 π.δ 26/2012) ορίζεται ότι όποιος ψηφίζει κατ' επανάληψη ή δίνει πολλές ψήφους ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο από πρόθεση προκαλεί παραγωγή όχι γνησίου αποτελέσματος της εκλογής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών μέχρι πέντε έτη και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι πέντε έτη. Αν μάλιστα ο υπαίτιος εκτελούσε υπηρεσία κατά την εκλογή, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από δύο μέχρι πέντε χρόνια.

Παράγραφος 6 άρθρου 1 κυρούμενης Απόφασης

Με την προτεινόμενη παρεμβαλλόμενη διάταξη και τη θέσπιση νέου άρθρου 9Α ορίζεται ότι σύμφωνα με τις εκλογικές διαδικασίες τους, τα κράτη-μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να επιτρέπουν στους πολίτες τους, που διαμένουν σε τρίτες χώρες, να ψηφίζουν για τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το σκοπό να αυξηθεί η συμμετοχή στις ευρωεκλογές και από πολίτες της Ένωσης, που κατά την ημέρα της ψηφοφορίας κατοικούν ή βρίσκονται στην περιφέρεια τρίτου κράτους.

Σε επίπεδο εθνικού δικαίου, ήδη προβλέπεται, με βάση το άρθρο 1 του ν. 1427/1984 (Α' 40) η δυνατότητα για Έλληνες πολίτες, που κατοικούν μόνιμα ή που κατά την ημέρα της ψηφοφορίας βρίσκονται στην επικράτεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ψηφίσουν στις εκλογές για ανάδειξη μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με την ειδική διαδικασία που προβλέπεται στο νόμο αυτό. Με τη νέα ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στον εθνικό νομοθέτη να επεκτείνει τη δυνατότητα αυτή και σε Έλληνες πολίτες, που την ημέρα των εκλογών βρίσκονται στην περιφέρεια τρίτου κράτους (όχι κράτους-μέλους της Ε.Ε) ή κατοικούν μόνιμα σε αυτό, λαμβάνοντας ο εθνικός νομοθέτης όλα τα σχετικά νομοθετικά και διοικητικά μέτρα προς το σκοπό αυτό.

Επίσης, η ευρωπαϊκή νομοθεσία (93/109/ΕΚ Οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [ΕΛ 329 της 30-12-1993]) έχει ήδη καθιερώσει τη δυνατότητα για πολίτες της Ένωσης, που κατά την ημέρα της ψηφοφορίας για τις ευρωεκλογές βρίσκονται ή κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια κράτους-μέλους, να ψηφίζουν σε αυτό, και όχι στο κράτος καταγωγής τους.

Εξάλλου, με την προτεινόμενη παρεμβαλλόμενη διάταξη και τη θέσπιση νέου άρθρου 9Β ορίζεται στην υποπαράγραφο 1 του νέου αυτού άρθρου ότι κάθε κράτος-μέλος ορίζει αρχή επαφής, η οποία είναι αρμόδια για την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τους ψηφοφόρους και τους υποψηφίους με τις ομόλογες αρχές των άλλων κρατών-μελών.

Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 9Β ορίζεται ότι με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων σχετικά με την εγγραφή των ψηφοφόρων στους εκλογικούς καταλόγους και την υποβολή των υποψηφιοτήτων, η Αρχή Επαφής αρχίζει να διαβιβάζει στις ομόλογες Αρχές έξι εβδομάδες το αργότερο πριν από την πρώτη

ημέρα της εκλογικής περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της 76/787/ΕΚΑΧ,ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ Απόφασης του Συμβουλίου, τα δεδομένα που αναφέρονται στην Οδηγία 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τους πολίτες της Ένωσης, οι οποίοι έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους ή έχουν υποβάλει υποψηφιότητα σε κράτος-μέλος, του οποίου δεν είναι υπήκοοι.

Σε επίπεδο εθνικής νομοθεσίας, ήδη με το άρθρο 3 του ν. 2196/1994 (Α' 41) θεσπίστηκε η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατοικούν στην Ελλάδα και δεν είναι Έλληνες πολίτες, σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/109/ΕΚ Οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εγγραφή αυτών σε ειδικούς ελληνικούς εκλογικούς καταλόγους υπό τις προϋποθέσεις, που ορίζει ο νόμος. Ήδη με το – καταργημένο πλέον - άρθρο 6 του νόμου αυτού είχε οριστεί, ότι αρμόδιο για την ανταλλαγή των αναγκαίων πληροφοριών με τα λοιπά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ήταν το Υπουργείο Εσωτερικών. Με το άρθρο 3 του ν. 4244/2014 ορίζεται πλέον ότι αρμόδια υπηρεσία για την ανταλλαγή των αναγκαίων πληροφοριών με τα λοιπά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για την παραλαβή και τη διαβίβαση των πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή των ανωτέρω, είναι η Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Διεύθυνση Εκλογών ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το όνομα και τα στοιχεία του σημείου επαφής και τυχόν επικαιροποιημένες πληροφορίες ή σχετικές αλλαγές. Επομένως, αρμόδια Αρχή Επαφής (Διεύθυνση Εκλογών ΥΠΕΣ) έχει ήδη οριστεί με την εθνική νομοθεσία για την ανταλλαγή πληροφοριών με ομόλογες Αρχές των άλλων κρατών-μελών σχετικά με την υποβολή αιτημάτων πολιτών άλλων κρατών-μελών για να ψηφίσουν στις Ευρωεκλογές ή για να υποβάλουν σχετική υποψηφιότητα εκλογής τους στο έδαφος της Ελλάδας, οι οποίοι πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις του νόμου.

Εν προκειμένω, η υφιστάμενη ελληνική νομοθεσία δεν προσκρούει στην ανωτέρω θεσπιζόμενη προθεσμία των έξι εβδομάδων (στο άρθρο 13 της Οδηγίας 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L329 της 30.12.1993, δεν οριζόταν συγκεκριμένη προθεσμία, αλλά εισαγόταν η έννοια του εύλογου χρόνου πριν από κάθε ψηφοφορία για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των Κρατών-Μελών για τους πολίτες της Ένωσης, που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα ή να υποβάλουν υποψηφιότητα σε άλλο κράτος-μέλος από το κράτος-μέλος καταγωγής τους) προς το

δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, δεδομένου τού ότι η δήλωση κατάρτισης συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού πλειόνων συνεργαζομένων κομμάτων (και άρα πρότασης υποψηφίων) προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου λήγει 12 ημέρες μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου (άρθρο 3 παρ.1 του ν.4255/2014 σε συνδυασμό με το άρθρο 34 παρ.5 του π.δ. 26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 ν. 4239/2014) οπότε υπάρχει επαρκές χρονικό διάστημα για την επαλήθευση από τις Εθνικές Αρχές, σε συνεργασία με τις ομόλογες Αρχές των άλλων κρατών-μελών, της δυνατότητας ή μη των υποψηφίων αυτής της κατηγορίας να μετάσχουν στις εκλογές.

Άρθρο 2 κυρούμενης Απόφασης

Με το άρθρο 2 της κυρούμενης Απόφασης του Συμβουλίου ορίζεται ότι η απόφαση του Συμβουλίου υπόκειται στην έγκριση των κρατών-μελών σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες, και ότι τα κράτη-μέλη ενημερώνουν τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου για την ολοκλήρωση των απαιτούμενων προς το σκοπό αυτό διαδικασιών τους. Η απόφαση αρχίζει να ισχύει από την πρώτη μέρα μετά την παραλαβή της τελευταίας κοινοποίησης της παραγράφου 1 περί έγκρισης και ενσωμάτωσης της Απόφασης του Συμβουλίου στο εσωτερικό δίκαιο όλων των κρατών-μελών.

ΑΡΘΡΟ 2 ΚΥΡΩΤΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Με το δεύτερο άρθρο του προτεινόμενου νομοσχεδίου ορίζεται ότι η ισχύς του κυρωτικού νόμου άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, και της Απόφασης που κυρώνεται και ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο, από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 2 παρ. 2 της Απόφασης, δηλαδή από την ολοκλήρωση της έγκρισης αυτής από το σύνολο των κρατών-μελών, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες, που σηματοδοτείται με την αποστολή προς τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, και της τελευταίας

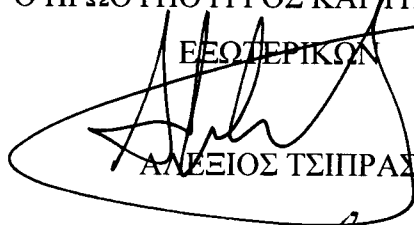
κοινοποίησης κράτους-μέλους για την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης της απόφασης.

Αθήνα 24.10.2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΛΕΞΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ